

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
Political Science (Optional) Paper-XI
POLO11: Western Political Thought I

Day and Date: Tuesday, 16/05/2023
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Aristotle denied citizenship to -----.
a) Women b) Workers c) Foreigners d) All of these
- 2 Aristotle had studied ----- constitutions.
a) 108 b) 180 c) 158 d) 185
- 3 Aristotle was a disciple of the ----- Greek thinker.
a) Socrates b) Plato c) Machiavelli d) Rousseau
- 4 According to Aristotle, ----- is an impure form of government.
a) Democracy b) Aristocracy c) Monarchy d) Polity
- 5 _____ divides wealth into two types, animate and inanimate.
a) Aristotle b) Plato c) Machiavelli d) None of this
- 6 ----- not a Machiavelli's book.
a) The Prince b) The Discourses c) The Art of War d) The Politics
- 7 Machiavelli distinguished politics from -----.
a) Immorality b) Law c) Religion and morality d) None of these
- 8 Machiavelli describes human nature as -----.
a) good b) perverted c) balanced d) both good and perverted
- 9 Machiavelli tried hard to unify _____.
a) England b) U.S.A. c) France d) Italy
- 10 According to Machiavelli, a king should be an admirer of virtue and a _____ consumer.
a) Wealth b) Art c) Qualities d) Bravery
- 11 ----- not a Rousseau's book.
a) Social contract b) The Emile c) History of Florence d) Discourses on political economy
- 12 Rousseau was a supporter of ----- democracy.
a) Representative democracy b) Direct democracy
c) Indirect democracy d) Absolute democracy
- 13 According to Rousseau, the coordination of the ideal desires of all individuals i.e. -----.
a) Ideal desire b) Real desire c) Self desire d) General Will

14 According to ----- the state was created through social contract.

- a) Plato b) Karl Marx c) Aristotle d) Rousseau

15 ----- It means that a person puts his personal interest aside and gives more importance to the social interest and takes a decision based on the collective will.

- a) General will b) Public welfare c) Collective development d) None of these

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Aristotle's revolving cycle of political transformation
- 2 Aristotle's Thoughts on Education
- 3 Machiavelli's sermon to the King
- 4 Rousseau's nature

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the conditions of citizenship stated by Aristotle.
- 2 Explain Machiavelli's political concepts of ethics of the king and ethics of the subjects.
- 3 What was Rousseau's idea of sovereignty?
- 4 Explain Rousseau's views on individual freedom.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain Aristotle's ideas about revolution in detail.
- 2 Explain and examine Rousseau's social contract theory.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 अॅरिस्टॉटल यांनी ----- यांना नागरिकत्व नाकारले.
अ) स्त्रिया ब) कामगार क) परकीय व्यक्ती ड) यापैकी सर्व
- 2 अॅरिस्टॉटलने ----- संविधानांचा अभ्यास केला होता
अ) १०८ ब) १८० क) १५८ ड) १८५
- 3 अॅरिस्टॉटल या ग्रीक विचारवंताचा शिष्य होता.
अ) सॉक्रेटिस ब) प्लेटो क) मॅकियाव्हेली ड) रूसो
- 4 अॅरिस्टॉटलच्या मते शासन संस्थेचा ----- हा अशुद्ध प्रकार आहे.
अ) लोकशाही ब) महाजन शाही क) राजेशाही ड) समतोल सत्ता
- 5 _____ हा संपत्तीचे सजीव व निर्जीव असे दोन प्रकार पाडतो.
अ) अॅरिस्टॉटल ब) प्लेटो क) मॅकियाव्हेली ड) यापैकी नाही
- 6 खालीलपैकी ----- मॅकियाव्हेली यांचा ग्रंथ नाही.
अ) द प्रिन्स ब) द डिस्कोर्सेस क) आर्ट ऑफ वॉर ड) द पॉलिटिक्स

- 7 मॅकियाव्हेलीने राजकारणाची ----- पासून फारकत केली.
 अ) अनैतिकता ब) कायदा क) धर्म व नैतिकता ड) यापैकी नाही
- 8 मॅकियाव्हेलीने मनुष्यस्वभावाचे वर्णन ----- असे केले आहे.
 अ) चांगले ब) विकृत क) समतोल ड) चांगले व विकृत दोन्ही
- 9 मॅकियाव्हेली _____ च्या एकीकरणाचा कसोशीने प्रयत्न केला.
 अ) इंग्लंड ब) अमेरिका क) फ्रान्स ड) इटली
- 10 मॅकियाव्हेलीच्या मते, राजा हा गुणांचा चाहता आणि _____ भोक्ता असावा.
 अ) संपत्तीचा ब) कलेचा क) गुणांचा ड) शौर्याचा
- 11 खालीलपैकी ----- हा रूसोचा ग्रंथ नाही.
 अ) सोशल कॉन्ट्रॅक्ट ब) द ईमाईल क) हिस्टी ऑफ फ्लॉरेन्स ड) डिस्कोर्सेस ऑन पॉलिटिकल इकॉनोमी
- 12 रूसो ----- लोकशाहीचा समर्थक होता.
 अ) प्रतिनिधिक लोकशाही ब) प्रत्यक्ष लोकशाही क) अप्रत्यक्ष लोकशाही ड) निरंकुश लोकशाही
- 13 रूसोच्या मतानुसार सर्व व्यक्तींच्या आदर्श ईच्छांचा समन्वय म्हणजे ----- होय.
 अ) आदर्श ईच्छा ब) वास्तविक ईच्छा क) स्व ईच्छा ड) सामूहिक ईहा
- 14 ----- यांच्या मते, राज्याची निर्मिती सामाजिक करारातून झाली.
 अ) प्लेटो ब) कार्ल मार्क्स क) अॅरिस्टॉटल ड) रूसो
- 15 ----- म्हणजे व्यक्ती आपले व्यक्तिगत हित बाजूला सारून समाजहिताला अधिक महत्त्व देऊन सामूहिक इच्छेतून निर्णय घेते.
 अ) सामूहिक ईहा ब) सार्वजनिक कल्याण क) सामूहिक विकास ड) यापैकी नाही

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 अॅरिस्टॉटलचे राजकीय परिवर्तनाचे फिरते चक्र
- 2 अॅरिस्टॉटलचे शिक्षणविषयक विचार
- 3 मॅकियाव्हेलीने राजाला केलेला उपदेश
- 4 रूसोची निसर्गावस्था

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अॅरिस्टॉटलने नागरिकत्वासंबंधी सांगितलेल्या अटी स्पष्ट करा.
- 2 राजाची नीती आणि प्रजेची नीती या मॅकियाव्हेलीच्या राजकीय संकल्पना स्पष्ट करा.
- 3 रूसोचे सार्वभौमत्वासंबंधी विचार काय होते.
- 4 रूसोचे व्यक्तिस्वातंत्र्य विषयक विचार स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 अॅरिस्टॉटलचे क्रांतीविषयक विचार सविस्तरपणे स्पष्ट करा.
- 2 रूसोचा सामाजिक करार सिध्दांत सांगून त्याचे परिक्षण करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
Political Science (Optional) Paper-XI
POLO11: Western Political Thought I

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 अॅरिस्टॉटल यांनी ----- यांना नागरिकत्व नाकारले.
अ) स्त्रिया ब) कामगार क) परकीय व्यक्ती ड) यापैकी सर्व
- Option 4
- 2 अॅरिस्टॉटलने ----- संविधानांचा अभ्यास केला होता
अ) १०८ ब) १८० क) १५८ ड) १८५
- Option 3
- 3 अॅरिस्टॉटल या ग्रीक विचारवंताचा शिष्य होता.
अ) सॉक्रेटिस ब) प्लेटो क) मॅकियाव्हेली ड) रूसो
- Option 2
- 4 अॅरिस्टॉटलच्या मते शासन संस्थेचा ----- हा अशुद्ध प्रकार आहे.
अ) लोकशाही ब) महाजन शाही क) राजेशाही ड) समतोल सत्ता
- Option 1
- 5 ----- हा संपत्तीचे सजीव व निर्जीव असे दोन प्रकार पाडतो.
अ) अॅरिस्टॉटल ब) प्लेटो क) मॅकियाव्हेली ड) यापैकी नाही
- Option 1
- 6 खालीलपैकी ----- मॅकियाव्हेली यांचा ग्रंथ नाही.
अ) द प्रिन्स ब) द डिस्कोर्सेस क) आर्ट ऑफ वॉर ड) द पॉलिटिक्स
- Option 4
- 7 मॅकियाव्हेलीने राजकारणाची ----- पासून फारकत केली.
अ) अनैतिकता ब) कायदा क) धर्म व नैतिकता ड) यापैकी नाही
- Option 3
- 8 मॅकियाव्हेलीने मनुष्यस्वभावाचे वर्णन ----- असे केले आहे.
अ) चांगले ब) विकृत क) समतोल ड) चांगले व विकृत दोन्ही
- Option 2
- 9 मॅकियाव्हेली ----- च्या एकीकरणाचा कसोशीने प्रयत्न केला.
अ) इंग्लंड ब) अमेरिका क) फ्रान्स ड) इटली
- Option 4
- 10 मॅकियाव्हेलीच्या मते, राजा हा गुणांचा चाहता आणि _____ भोक्ता असावा.
अ) संपत्तीचा ब) कलेचा क) गुणांचा ड) शौर्याचा
- Option 2
- 11 खालीलपैकी ----- हा रूसोचा ग्रंथ नाही.
अ) सोशल कॉन्ट्रॅक्ट ब) द ईमार्शल क) हिस्टी ऑफ फ्लॉरेन्स ड) डिस्कोर्सेस ऑन पॉलिटिकल इकॉनोमी
- Option 3
- 12 रूसो ----- लोकशाहीचा समर्थक होता.
अ) प्रतिनिधिक लोकशाही ब) प्रत्यक्ष लोकशाही क) अप्रत्यक्ष लोकशाही ड) निरंकुश लोकशाही
- Option 2
- 13 रूसोच्या मतानुसार सर्व व्यक्तींच्या आदर्श ईच्छांचा समन्वय म्हणजे ----- होय.
अ) आदर्श ईच्छा ब) वास्तविक ईच्छा क) स्व ईच्छा ड) सामुहिक ईहा

Option 4

14 ----- यांच्या मते, राज्याची निर्मिती सामाजिक करारातून झाली.

अ)प्लेटो ब)कार्ल मार्क्स क) अँरिस्टॉटल ड) रूसो

Option 4

15 ----- म्हणजे व्यक्ती आपले व्यक्तिगत हित बाजूला सारून समाजहिताला अधिक महत्त्व देऊन सामूहिक इच्छेतून निर्णय घेते.

अ)सामूहिक ईहा ब)सार्वजनिक कल्याण क)सामूहिक विकास ड) यापैकी नाही

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 अँरिस्टॉटलचे राजकीय परिवर्तनाचे फिरते चक्र

Ans:

2 अँरिस्टॉटलचे शिक्षणविषयक विचार

Ans:

3 मॅकियाव्हेलीने राजाला केलेला उपदेश

Ans:

4 रूसोची निसर्गावस्था

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 अँरिस्टॉटलने नागरिकत्वासंबंधी सांगितलेल्या अटी स्पष्ट करा.

Ans:

2 राजाची नीती आणि प्रजेची नीती या मॅकियाव्हेलीच्या राजकीय संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

3 रूसोचे सार्वभौमत्वासंबंधी विचार काय होते.

Ans:

4 रूसोचे व्यक्तिस्वातंत्र्य विषयक विचार स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 अँरिस्टॉटलचे क्रांतीविषयक विचार सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

Ans:

2 रूसोचा सामाजिक करार सिध्दांत सांगून त्याचे परिक्षण करा.

Ans:
